

Oppdrag Øystesefjella nasjonalpark

Norheimsund, 1. mars 2022

Miljødirektør Kjell Kvingedal og seniorrådgjevar Magnus Johan Steinsvåg

Statsforvaltaren i Vestland

03.03.2022

Hornelen

Masfjordfjella

Øystesefjella

Formål med møte i dag 1. mars 2022

Orienterer Kvam, Samnanger og Vaksdal kommunar om oppdraget

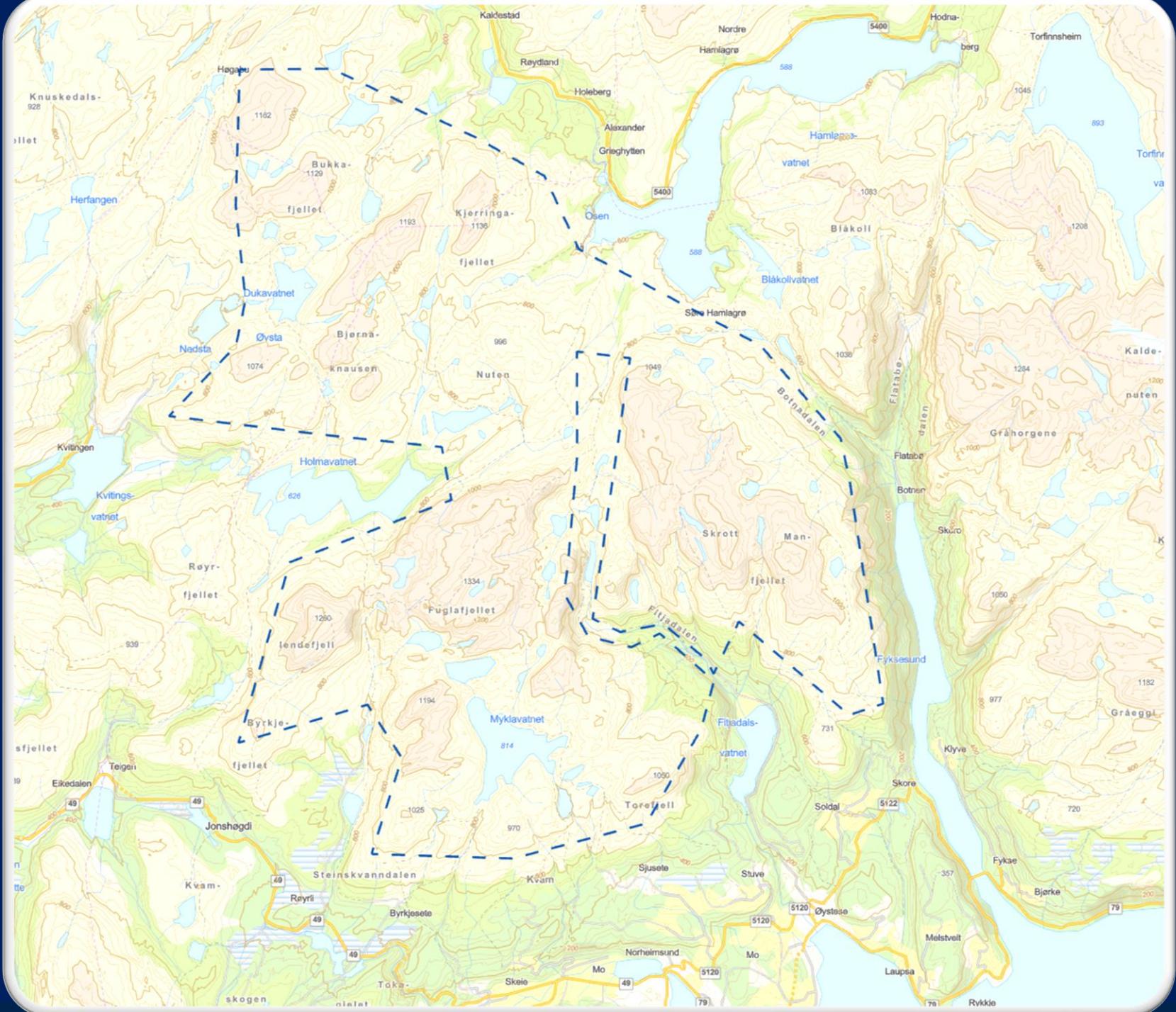
Oppdragsbrevet oversendt ordførarane i byrjinga av februar

Innleie til ein vidare prosess om lokal aksept

Faktagrunnlag om verneverdiane og kunnskapen vi har om Øystesefjella

Innhaldet i etappane i ein verneprosess

Kort tidslinje

Oppdrag frå Klima- og miljødirektoratet til Miljødirektoratet
2. november 2020 om ein ytterligere fagleg vurdering av anbefalte
område i kategori nasjonalpark

Brev til kommunene 13. januar 2021 og digitalt møte 25. februar 2021

Basert på foreløpig tilbakemelding ga Miljødirektoratet sin tilråding til
Klima- og miljødepartementet 7. april 2021 – digitalt møte i februar

I brev 9. september 2021 ber Klima- og miljødepartementet
Miljødirektoratet om vidare arbeid

Tett dialog og lokal aksept frå berørte kommunar er ein viktig
forutsetning

Formålet med vern av område

Oppfylle det nasjonale målet om å ta vare på eit representativt utval av norsk natur

Ta vare på trua natur

Dekke manglane i eksisterande verneområde

Danne robuste økologiske nettverk

Gjere norsk natur meir robust mot klimaendringar

Samarbeid med kommunane

Tett dialog før oppstart av formelle verneplanprosessar

Avklare kva område og areal som er aktuelle å ta med, både utvidingar og reduksjoner

Foreslå andre eller alternative areal i tilknytning til dei aktuelle områda, sikre variasjon i livsmiljø frå fjord til høgfjell

Utgreie nasjonalpark eller landskapsvernområde

Dialog med grunneigarar, natur- og friluftsansjasjoner

Saksbehandlingsreglane T-2/15 gjeld

Oppdraget av 9. november 2021

Avklare med Kvam, Samnanger og Vaksdal kommunar om det er aksept for å forberede og gjennomføre vidare verneprosess i Øystesefjella

Forberede og gjennomføre dialog med grunneigarar og naturvern- og friluftsjorganisasjonar

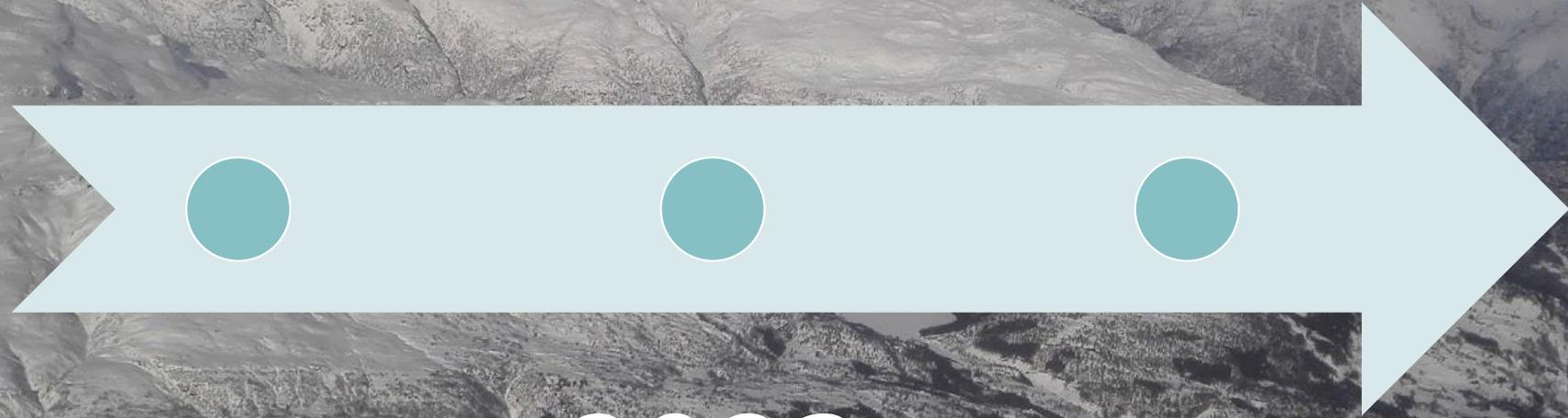
Dialogen med organisasjonene bør gjennomførast så tidleg som mogleg og helst før kommunane tar stilling til igangsetting av verneplanprosess

Vurdere kunnskapsgrunnlag for ein verneprosess og trong for kunnskapsinnhenting

Vurdering av andre område krev avklaring med Miljødirektoratet

2022

2024

2023

Steg i verneprosessen

1. Statsforvaltaren får oppdrag fra Miljødirektoratet
2. Tidleg førebuing, orientere kommunar, fylkeskommune og andre, avklare lokal aksept
Arbeid med faglege utgreiinger kan ta til.
3. Oppstart av verneprosess, med tilhøyrande utgreiinger - KU > 250 km²
4. Oppnemning av rådgjevande utval
5. Innhenting av kunnskap, møteverksemd og informasjonsarbeid
6. Konkret verneframlegg vert sendt til fagleg gjennomgang i Miljødirektoratet
7. Lokal og sentral høyring i same prosess
8. Oppsummering av høyring og tilhøyrande faglege tilråding til Miljødirektoratet.
9. Miljødirektoratet vurderer statsforvaltaren si faglege tilråding og oversender innstilling til Klima- og miljødepartementet med framlegg til verneforskrift og avgrensing
10. Klima- og miljødepartementet førebur saka for handsaming i regjeringa
11. Kongeleg resolusjon

Erstatningsreglar

Grunnregelen er at dersom **pårekneleg bruk** vert forbode eller hindra som følgje av eit vernevedtak, skal dei tapte rettane erstattast.

Skogbruk er **pårekneleg bruk** som vert forbode i verna skog. Ved frivillig skogvern er prinsippet at det skal vere meir lønsamt for skogeigar å verne skogen enn kva han ville fått ved å hogge den. Dette er sterkt medverkande til at frivillig skogvern fungerer godt.

Dei fleste tradisjonelle driftsformer etter fjelloven som **beiting, støling, jakt og fiske vert ikkje regulert** ved vernevedtak. Det er såleis få — kanskje ingen — pårekneleg bruk å erstatte.

Kan staten kjøpe eit verneverdig areal dersom grunneigar vil selge?
Det er i prinsippet mogleg, men svaret er som oftast nei

Det er såleis få — kanskje ingen — pårekneleg bruk å erstatte – må kartlegges nærmere

Lokal forvaltning av nasjonalparker er viktig

Verneområdestyre forvaltar område på vegne av staten

Sekretærfunksjon for verneområdestyre er lønna av Statsforvaltaren

Drift og tiltak er dekkja av midlar frå Miljødirektoratet

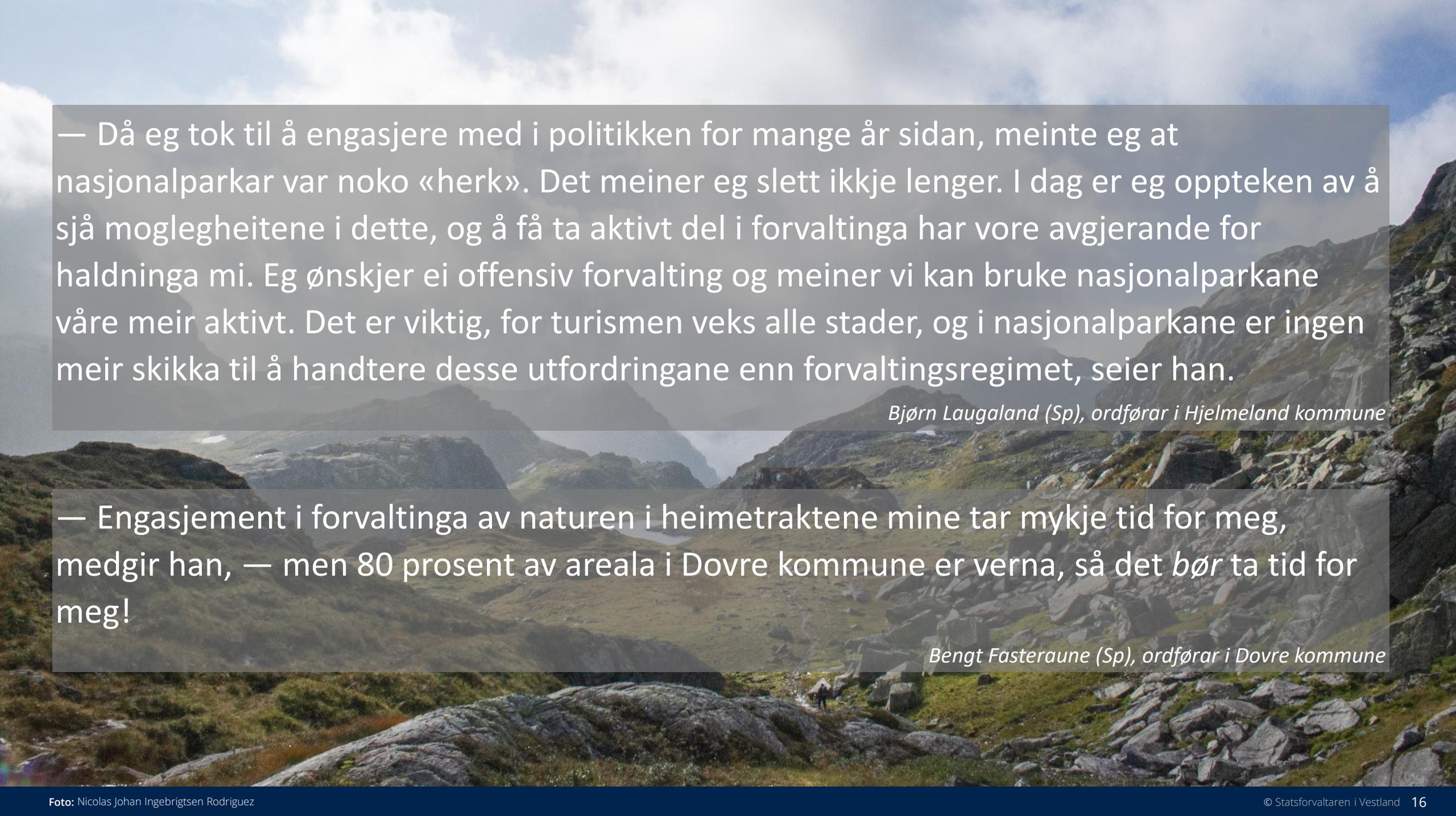
Tiltaksposten kan nyttast til skjøtsel og restaurering

Tilrettelegge for ålmenta dersom tiltaket er i samsvar med verneføremål og besøksstrategi

Nasjonalt parker og store verneområde i Vestland

Verneområde	Tiltak	Drift	Forvaltingsplan
Breheimen verneområdestyre	800 000	240 000	28 000
Folgefonna nasjonalparkstyre	250 000	150 000	600 000
Hardangervidda nasjonalpark	400 000	150 000	175 000
Jostedalbreen nasjonalparkstyre	2 000 000	320 000	270 000
Verneområdestyre for Stølsheimen	500 000	180 000	30 000
Nærøyfjorden verneområdestyre	800 000	240 000	150 000
Naustdal-Gjengedal verneområdestyre	500 000	95 000	
Ålfotbreen verneområdestyre	300 000	115 000	
Totalt	5 550 000	1 490 000	1 253 000

— Då eg tok til å engasjere med i politikken for mange år sidan, meinte eg at nasjonalparkar var noko «herk». Det meiner eg slett ikkje lenger. I dag er eg oppteken av å sjå moglegheitene i dette, og å få ta aktivt del i forvaltinga har vore avgjerande for haldninga mi. Eg ønskjer ei offensiv forvalting og meiner vi kan bruke nasjonalparkane våre meir aktivt. Det er viktig, for turismen veks alle stader, og i nasjonalparkane er ingen meir skikka til å handtere desse utfordringane enn forvaltingsregimet, seier han.

Bjørn Laugaland (Sp), ordfører i Hjelmeland kommune

— Engasjement i forvaltinga av naturen i heimetraktene mine tar mykje tid for meg, medgir han, — men 80 prosent av areala i Dovre kommune er verna, så det *bør* ta tid for meg!

Bengt Fasteraune (Sp), ordfører i Dovre kommune

Vanskelig å si hva, er det 50/50
Kjosås er for og er grunneier
Er en positiv ting for kommunen
Vanskelig å si nei til informasjon
Vaksdal vil være positiv til å være
med, kommunen er ekstremt
ødelagt, hvilke naturverdier har
vi igjen
Få frem hva er dagens vern er

Lite tradisjonell
landbruksaktivitet, store
hyttefelt inn mot området i
Vaksdal
De ønsker tilrettelegging
Motorferdsel, trekke veksler
Det meste av dalføre er LNF
Mye krigsdebatt